

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 08.02.2017

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul Milletvekili

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde 759 bin dekar çaylık sahada yaklaşık 205 bin üretici çay tarımı ile geçimini sağlamaktadır. Çay, Doğu Karadeniz Bölgesi için iktisadi hayatta olduğu kadar, sosyal hayatta da önemli bir işlev görmektedir. Ülke ekonomisine her yıl yaklaşık 3 milyar dolar katkısı olan çay üretimi, çay üreticileri, fabrikalarda çalışan mevsimlik ve kadrolu işçiler, bölge esnafı da dahil edildiğinde yaklaşık bir milyon insanın geçim kaynağını oluşturmaktadır.

Bölgede çay üretiminin büyük bir kısmı hala ÇAYKUR tarafından gerçekleştirilmektedir. 2015 yılı rakamlarına göre toplam 1 milyon 328 bin ton yaş çayın 681 bin tonu ÇAYKUR, 647 bin tonu da özel sektör tarafından alınmakta, üretilen 256 bin ton kuru çayın 130 bin tonu ÇAYKUR, 126 bin tonu özel sektör tarafından yapılmaktadır.

Çay tarımı Doğu Karadeniz Bölgesi'nde doğrudan ve dolaylı istihdamı arttırması yanında insanların bölgede kalmasını da sağlamaktadır. Bu anlamıyla Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaşayanlar için ÇAYKUR, sıradan bir Kamu İktisadi Kuruluşu değil bölgede sosyal devletin önemli bir yürütücüsü işlevi görmektedir. 12.594 işçisiyle ÇAYKUR, Doğu Karadeniz Bölge Ekonomisinin önemli bir lokomotifi, çay tarımının ve üreticilerinin güvencesidir.

2001 Ekonomik Programı ile özelleştirilecek olan kamu iktisadi teşekkülleri arasına alınan ÇAYKUR, 5/2/2017 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan 24/01/2017 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile Türkiye Varlık Fonu'na aktarılmıştır. Bugüne kadar çay üreticileri, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler ve uzmanlar, üreticinin güvencesi olan ÇAYKUR'un özelleştirilmesine yönelik itirazlarını dile getirmiştir. Çay tarımının geleceğini yok edecek başta Çay Kanunu olmak üzere birçok özelleştirme adımıyla ilgili olarak çözüm önerileriyle birlikte çekincelerini ortaya koymuşlardır. Şimdi ÇAYKUR'un Varlık Fonu'na devriyle ilgili olarak da endişeleri bulunmaktadır.

6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Türkiye Varlık Fonunun kaynakları ve finansman sağlanması başlıklı 4 üncü maddesinde belirtilenler, fon işletimine geçen ÇAYKUR'un başına gelebilecekler

konusunda önemli işaretler vermektedir. Özellikle maddenin “finansman sağlanırken Türkiye Varlık Fonu portföyü üzerinde teminat, rehin, kefalet ve ipotek tesis edilebilir” konulu 3 üncü fıkrası ÇAYKUR gibi önemli bir kuruluşun rehin ve ipotek gösterilerek çeşitli varlıklarının haczedilme ihtimaline işaret etmektedir. Bunun yanında kamu hizmeti niteliği olan ÇAYKUR’un, özel hukuk normlarına tabi bir fon tarafından işletilmesi, kâr öncelikli bir kurum olarak toplumsal fayda ve ortak refaha yönelik geleneksel ve toplumsal işlevlerinin ortadan kalkabileceğine dair önemli bir kaygıdır.

ÇAYKUR’un varlık Fonu’na devredilmesi sadece bizleri değil, çay tarımından geçimini sağlayan insanları da endişelendirmektedir.

Bu bağlamda;

1. ÇAYKUR’un varlıklarının teminat, rehin, kefalet ve ipotek gösterilmesi elden çıkarılması demek değil midir? Kurumların varlıklarının elden çıkarılabilecek olması, bu kurumların özelleştirilmesi demek değil midir?

2. ÇAYKUR’un Varlık Fonu’na devrine ilişkin açıklama yapan iktidar partisi milletvekilleri ÇAYKUR’un daha da ileri gideceğini, devrin olumlu olduğunu iddia etmektedir. Bu açıklamalar Varlık Fonu Kuruluş Kanununda belirtilen maddelerle birlikte okunduğunda halkı kandırmak değil midir? ÇAYKUR’un ileriye gitmesi için Varlık Fonu ne yapacak?

3. Türkiye’nin 300 bin tondan fazla olan kuru çay piyasasına dünya çay devlerinin göz diktiği bilinmektedir. Varlık Fonu kuru çay piyasasını da pazarlayacak mıdır?

4. Çay üreticisinin en büyük endişesi Türk çayının zamanla devre dışı bırakılarak, çay piyasasını yabancı çay firmalarının işgal etmesidir. ÇAYKUR’un Varlık Fonu’na devri bu endişeyi arttırmıştır. Türk çayının ve çaycılığının korunması için aldığınız tedbirler nelerdir?

5. Yıllardır Çay Piyasası Kanunu çıkarılacağı söylenmektedir. Daha önce bu konuda sorduğum soruya karşılık olarak kanun tasarısı/teklifini yakın bir zamanda kamuoyunun bilgisine ve takdirine sunacağınızı belirtmiştiniz. Henüz bir açıklama yapılmadı. Çay Kanunun akıbeti ne olmuştur? ÇAYKUR’un Varlık Fonu’na devrinden sonra Çay Kanunu gündemden çıkarılmış mıdır?